

Årsplan 2020/2021

Espira Opaker barnehage

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen.....	4
Barns medvirkning	10
Samarbeid med foreldrene	11
Overganger	12
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	13
Barnehagens fagområder	17
Vedlegg	18

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.3.2020 av 104 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Om barnehagen

Espira Opaker ligger på Oppakermoen i Nes kommune. Barnehagen har to avdelinger for små barn og tre avdelinger for store barn. Barnehagen har et stort uteområde som grenser blant annet til skogen og til et lite boligområde. Espira Opaker har dette året en egen skolespire avdeling, som blant annet har tilgang til et eget område i skogen med lavo.

Barnehagen har fokus på språk, bevegelse og realfag som er Espira sine satsningsområder. Dette gjenspeiles i vår pedagogiske plan og ukeplaner.

Fakta

- Åpningstid fra 06.30-17.00.
- Barnehagen har fullkost, flere varme måltider i uken.
- Kjøkkenassistent fire dager i uken.
- Forskerfabrikken.
- SOS-barnebyer.
- Lavoplass med tilgang til varme.
- Faste turdager.
- Grillhytte.
- Espira-blikk.
- Egen skolespireavdeling.
- Nye barn får hos oss eget Espira-nett, med bamse og en liten bok.
- Egen Facebookside og en kommunikasjonsplattform som heter Spireportalen.

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

Vi i personalet skal ha et bevisst forhold til at vi er forbilder for barna som går her hos oss. Vi skal møte barna med respekt og annerkjennelse. For å være sikker på at vi hele tiden har barns beste i fokus har vi noe som heter Espiras barnesyn. Espiras barnesyn skal ligge til grunn for alt av arbeid vi gjør i Espira opaker. Espiras barnesyn er selve hjerte i Espira barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen. Så all kommunikasjon og handlinger vi gjør her i barnehagen skal være i tråd med Espira sitt barnesyn.

Vi i barnehagen skal støtte og oppmuntre barna til mestring ut fra barnas egne forutsetninger.

Vi skal også ha et bevisst forhold til likestilling og likeverd i alt som vi gjør her i Espira opaker.

Barnehagen ser på mangfold som en ressurs og at det gir oss kunnskap om andre kulturer og samfunn.

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

- Hos oss skal både jenter og gutter få like muligheter, og variasjon i aktiviteter.
- I barnehagen skal personalet gi støtte til å meste motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.
- Samarbeider med pedagogisk tjeneste, familiens hus og andre instanser.

- Barnehagen har rutiner for vasking av leker og utstyr.
- Personalet har fokus på håndvask og hygiene.
- Et av barnehagens satstingsområder er bevegelse og helse.
- Vi er opptatt av at alle barn skal ha en barnehagehverdag som er preget av vennskap og toleranse for hverandre. Barnehagen har som mål at alle barn skal ha en venn, holde en venn og være en venn.
- Espira Opaker har rutine for å forebygge krenkelser, mobbing vold og overgrep.
- Innemiljøet er møblert slik at det skal være god plass for barna å utfolde seg fysisk.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- Ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- Legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- Sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- Møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- Bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barns behov for omsorg:

- Vi gir hvert enkelt barn muligheten til ro og hvile når de har behov for dette.
- Alle barn har en kontaktperson i barnehagen.
- Vi er tilstedeværende sammen med barna i leken, utforsking og i samspill med andre barn.
- Vi møter hvert enkelt barn med respekt, forståelse og anerkjennelse.
- Vi støtter hvert enkelt barn til å mestre ulike situasjoner og er lydhøre til barnets opplevelser.
- Vi oppmuntrer og støtter barna til å trøste hverandre og å vise empati.
- Vi bruker Psykologisk Førstehjelp og Mitt Valg aktivt for å styrke barnets selvfølelse

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- Organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer

- Fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- Observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- Veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- Være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- Ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

- Vi skal verne om barns frie lek og skape rom for leken.
- Vi organiserer sanglek/regellek i utetiden.
- Vi organiserer små lekegrupper, der personalet er aktiv deltagene i leken.
- Vi har tydlige lekesoner som skal inspirere til variert lek.
- Personalet inntar ulike roller i leken og støtter barna i å utvide sin lek.

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- Støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- Synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- Legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- Utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- Synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

- Vi er lydhøre ovenfor hvert enkelt barns interesser, ønsker og meninger, og implementerer disse i aktiviteter i hverdagen.
- Vi snakker med hvert enkelt barn om tanker og handlinger
- Vi støtter hvert enkelt barn til å stå opp for seg selv og for andre.
- Vi er undrende og utforskende i samspill med hvert enkelt barn.

- Vi fremmer samhold og solidaritet, og bidrar til at barna utvikler forståelse og kunnskap om ulike kulturer, blant annet gjennom arbeid med SOS Barnebyer.

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

- Organiserer små leke- og aktivitetsgrupper daglig slik at barna får bedre muligheter til å være aktive deltakere i egne og andres læring.
- Oppmuntrer barna til å hjelpe hverandre under måltid og påkledning.
- Pedagogiske planer i tråd med Rammeplanen og årsplanen.
- Lar barna delta aktivt i daglige gjøremål som for eksempel henge opp klær, dekke bord, rydde, hjelpe til i grønnsakshagen.
- Følger opp barnas innspill og stiller åpne spørsmål om det barna er opptatt av her og nå.
- Lager planer ut fra barnas interesser.
- Realfagseksperiment
- Lesegrupper
- Jobber systematisk med fagområdene ved bruk av fagkort

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- Støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- Samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- Støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner

- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

- Organiserer små lekegrupper daglig for å støtte barna i danningen av vennskap.
- Organiserer små aktivitetsgrupper daglig for å gi barna felles erfaringer.
- Gjennom felles utetid og samarbeid på tvers av avdelingene legger vi grunnlag for at barna kan danne vennskap på tvers av alder og kjønn.
- Personalet er aktive deltakere i barnas meningsskaping ved å undre seg sammen med barna og stille åpne spørsmål.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

- Vi bruker «Psykologisk førstehjelp» og «Mitt valg» i samtaler med barna.
- Vi bruker lesegrupper to ganger i uka, for å videreutvikle begrepsforståelse og variert ordforråd.
- Vi har et varierende språkmiljø, vi bruker rim, regler, klappe stavelser, vitser og tulleord.
- Vi støtter barn i å se sammenhengene mellom det muntlige og skriftlige språket
- Vi bruker varierte formidlingsformer slik som, eventyr, fortellinger, sagn, sanger og bilder.
- Vi har ett samarbeid med Nes bibliotek om lånebøker og lesestund for fireåringene i barnehagen.
- Deltagelse i Nes bibliotek sitt prosjekt Leseorken.
- Gjentakende lesing hvor hver avdeling velger spesielt ut tre bøker til dette
- Nes bibliotek om lånebøker og lesestund for fireåringene i barnehagen.
- Deltagelse i Nes bibliotek sitt prosjekt Leseorken.
- Gjentakende lesing hvor hver avdeling velger spesielt ut tre bøker til dette
- Har ulike typer samtaler med barna hvor de har anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og å stille spørsmål.
- Personalet bruker hverdagssamtaler bevisst.

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

Personalet i Espira Opaker ivaretar barns rett til medvirkning utfra barnekonvensjonens §§ 12, 13 og 14.

§12: Barns rett til å bli hørt:

- Alle barn i barnehagen skal bli hørt, uansett uttrykksform. Det gjelder også ikke-verbal kommunikasjon som lek, kroppsspråk, ansiktsuttrykk, maling, tegning osv.
- Personalet er bevisst rundt bruk av åpne spørsmål, og gjennom undring vil barnets uttrykk lettere komme til syne.
- Personalet skal vise respekt for måten barn uttrykker sine valg på. Det vil si at barns medvirkning er noe annet enn å velge mellom ulike alternativer voksne har bestemt.
- § 13: Ytringsfrihet
- Personalet anerkjenner barns valg når barnet uttrykker det, samtidig skal personalet anerkjenne at barna ikke ønsker å uttrykke seg. Som for eksempel når barnet velger
- Lekekamerat eller velger bort lekekamerat. § 14: Tankefrihet
- Personalet møter barnet ved å være undrende og stille åpne spørsmål til barnet.
- Personalet er bevist sin rolle og arbeider kontinuerlig med å skape balanserte relasjoner mellom voksne-barn og barn-barn.
- Skolespirene er med på å planlegge, vurdere aktiviteter, innhold og gjennomføring av barnehagens tradisjoner

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Daglig kontakt ved levering og henting
- Når barnet skal hjem fra barnehagen skal personalet støtte barnet i å fortelle noe fra dagen
- Forteller ved henting hvordan barnet har hatt det i barnehagen
- Bruk av spireportalen
- Vi tilbyr to foreldresamtaler i året
- Tilvenningssamtaler etter oppstart, med oppfølgingssamtale.
- Barnehagen arrangerer to felles foreldremøter i året.
- Foreldremøte for skolespirer
- Foreldremøte for nye foreldre
- Foreldreundersøkelse
- Foreldresuppe avdelingsvis; høst og vinter
- Påskefrokost avdelingsvis.
- Foreldrenes samarbeidsutvalg arrangerer juletreff og sommerfest.
- Samarbeidsmøter med SU/FAU

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

- 5 planleggingsdager. Planleggingsdagene brukes til faglig oppdatering og felles kompetanseheving av personalet. Planleggingsdagene for 2020/2021 avvikles samtidig med skolene i Nes Kommune.
- Personalmøtene brukes til felles faglig oppdatering, arbeid med rammeplanen, utarbeidelse av handlingsplaner, gjennomgang av IA – avtalen, arbeid med Espira Blikk, klimamåling og brukerundersøkelser. Barnehagens verneombud har gjennomgang av avviksmeldinger og HMS rutiner.
- Avdelingsmøtene brukes til HMS-arbeid, veiledning, utviklingssamtaler og faglig innhold.
- Ukeplaner lages for en måned om gangen, og er i tråd med Rammeplanen og årsplanens føringer.
- Ledermøtene brukes til planlegging, drøfting av saker som angår hele barnehagen, utarbeider handlingsplaner, informasjon, drøfting/gjennomgang av høringsnotat, faglig oppdateringer osv.

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- Personalet dokumenterer og vurderer barnehagenes pedagogisk arbeidet på Spireportalen
- Personalet vurderer det pedagogiske arbeidet både skriftlig og muntlig, på avdelingsmøter, personalmøter, ledermøter og planleggingsdager i barnehagen.
- Pedagogiske ledere dokumenterer arbeidet på avdeling gjennom månedsbrev
- Drøfte faglige og etiske problemstillinger.
- Samarbeidsmøter med barnehagens samarbeidsutvalg (SU)
- Personalet gjør egne vurderinger og blir vurdert ved deltakelse i Espira Blikk

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

- Observasjon og kartlegging av barnets utfordringer.
- Små grupper med fokus på språk, lek, sosial kompetanse, osv.
- Tett oppfølging av barn i lek og aktivitet, der vi tilrettelegger etter behov.
- Veiledning til personalet.
- Tett samarbeid med barnets foreldre

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

- Vi vektlegger å få en trygg og god overgang fra hjem til barnehage for hvert enkelt barn.
- Den første tiden i barnehagen er preget av å bli kjent, skape tillit og bli trygg med en fast kontaktperson.
- Personalt støtter barna gjennom ord og handling til å klare/mestre selv.
- Personalet tilrettelegger for at hvert enkelt barn får passende utfordringer i forhold til sine ferdigheter, slik at barnet kan oppleve mestring.
- Personalet støtter barnet i sitt nonverbale og verbale uttrykk.
- Personalet gir barna ulike sanseerfaringer gjennom variasjon i materialer som brukes

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

- Vi tilpasser både motoriske aktiviteter og pedagogiske opplegg til hvert enkelt barn for at det skal være trygt og stimulerende.
- Personalet tilbyr barna nye aktiviteter og lekeerfaringer gjennom bruk av nye materialer
- Vi introduserer nye leketemaer, støtter og veileder hvert enkelt barn i leken.
- Personalet stimulerer barns språkutvikling ved å tilby nye og mer utfordrende rim, regler, eventyr, sagn og bøker Personalet samtaler med barna om små og store tema, som er med på å utvide barnas forståelsesverden
- Vi støtter hvert enkelt barn til å delta i hverdagslige gjøremål i hverdagen.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

- Prosjektjobbing og fordypning i temaer
- Skolespirene er med på å planlegge, vurdere aktiviteter, innhold og gjennomføring av barnehagens tradisjoner.
- Personalet bruker bevisst filosofiske samtaler.
- Skolespirene har oppgaver for å øve på konsentrasjon.
- Benevne og kjenne til 8 ulike matematiske former og førmatematiske begreper.
- I arbeidet med skolespirene jobber vi med over- og underbegreper.
- Har økt fokus på kropp og helse
- Spirenytt. Lager avis i tråd med temaene i årsplanen.
- Digital praksis ved bruk av IKT

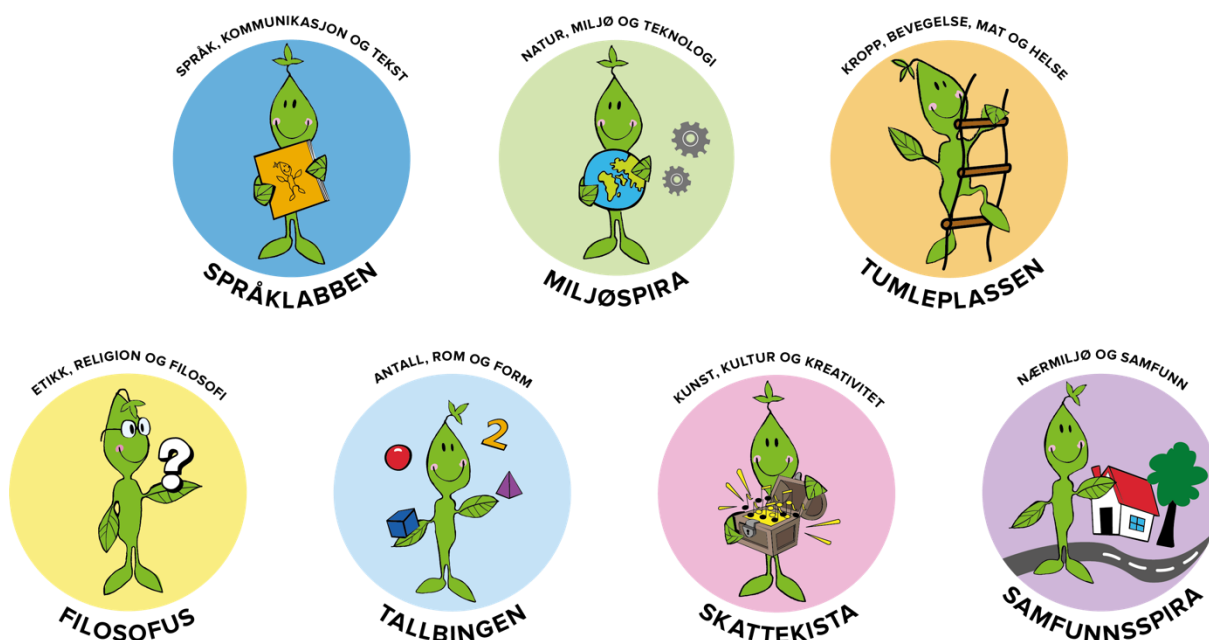

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

- Mitt valg
- Psykologisk førstehjelp
- Samarbeid med eksterne tjenester som f.eks. pedagogisk tjeneste og fysioterapi.
- Personalet jobber systematisk med fagområdene i Rammeplanen ved å krysse av på et skjema når vi har vært igjennom punktene for hva barnehagen skal bidra til at barna opplever i barnehagen
- Pedagogisk kalender
- Forskerfabrikken

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekomende.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

